

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka

tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52

e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA 2008 ROK.***

---

*Część II
Prognostyczna*

Ostrów Mazowiecka, sierpień 2009r.

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp.....	3
II.	Absolwenci zarejestrowani w PUP w Ostrowi Mazowieckiej według szkół i zawodów w roku 2008 oraz przewidywani absolwenci w roku 2009.....	4
III.	Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie ostrowskim w latach 2008 i 2009	10
IV.	Wnioski	13

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM ZA 2008 ROK.

I. Wstęp

Niniejszy raport to jest część II monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim - prognostyczna, obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych według szkół i grup kierunków kształcenia za rok szkolny 2007/2008.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zawodowe pracowników. Wdrożenie systemu monitoringu pomaga określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy. Monitoring ma służyć osobom, które poszukują pracy przy uwzględnieniu dopasowania swoich kwalifikacji zawodowych do oczekiwań pracodawców. Dlatego właśnie monitoring zawodów, będąc udoskonalonym narzędziem, pomocny jest osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i uczącym się, jak również wszelkim instytucjom edukacyjnym i szkoleniowym w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy.

Ponadto pozwala ocenić spójność kształcenia z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe w okresach rocznych stanowi podstawowe źródło informacji o procesie dostosowania edukacji do wymagań lokalnego rynku zatrudnienia. Duży napływ absolwentów w niektórych zawodach może w znaczny sposób potęgować bezrobocie, co w odniesieniu do braku doświadczenia zawodowego prowadzi do bezrobocia i konieczności wzmożonego stosowania wobec tych osób instrumentów i usług rynku pracy, umożliwiających m.in. przekwalifikowanie lub dalsze kształcenie.

II. Absolwenci zarejestrowani w PUP w Ostrowi Mazowieckiej według szkół i zawodów w roku 2008 oraz przewidywani absolwenci w roku 2009

Analiza otrzymanych danych o uczniach i absolwentach szkół ponadgimnazjalnych powiatu ostrowskiego wskazuje, że w 2008 roku szkoły te opuściło 1101 abiturientów, czyli o 71 osób więcej niż w roku 2007.

Natomiast spośród absolwentów kończących szkoły na terenie powiatu ostrowskiego w dniu 31.12.2008r. w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 238 osób, z tego kończące:

- ✓ Szkoły policealne i średnie zawodowe (technik i licea zawodowe) – 87 osób,
- ✓ Licea ogólnokształcące i profilowane – 130 osób,
- ✓ Zasadnicze szkoły zawodowe - 21 osób.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące zarejestrowanych w PUP absolwentów powiatu ostrowskiego.

Szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe)

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	6 : 5 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zespół Szkół Nr 1 w Ostrowi Mazowieckiej	311401	Technik elektronik	25	3	20	12%
		311502	Technik mechanik	41	5	54	12%
		311204	Technik budownictwa	20	6	15	30%
		311302	Technik elektryk	18	6	14	33%
		311206	Technik drogownictwa	0	0	0	-
		342205	Technik logistyk	0	0	0	-

		312102	Technik informatyk	0	0	0	-
2.	Zespół Szkół Nr2 w Ostrowi Mazowieckiej	241102	Technik ekonomista	51	18	54	35%
		341501	Technik handlowiec	19	8	0	42%
		312102	Technik informatyk	0	0	0	-
3.	Zespół Szkół CKP w Starym Lubiejewie	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	20	10	30	50%
		311502	Technik mechanik	19	4	0	21%
		341903	Technik agrobiznesu	17	6	12	35%
		311503	Technik mechanizacji rolnictwa	21	3	21	14%
		321202	Technik architektury krajobrazu	0	0	0	-
		321207	Technik rolnik	21	0	9	-
4.	Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Małkini Górnej	311502	Technik mechanik	44	3	37	6%
		321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	69	8	58	11%
		341404	Technik hotelarstwa	48	7	47	14%
		341401	Technik obsługi turystycznej	0	0	0	-
		312102	Technik informatyk	0	0	0	-

Licea ogólnokształcące

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	6 : 5 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Ostrowi Mazowieckiej	000000	Liceum ogólnokształcące	238	22	244	9%
2.	Zespół Szkół Nr1 w Ostrowi Mazowieckiej	000000	Liceum ogólnokształcące	107	36	108	33%
		000000	profilowane	26	16	45	61%
3.	Zespół Szkół CKP w Starym Lubiejewie	000000	Liceum ogólnokształcące	23	8	0	34%
4.	Zespół Szkół nr 2 w Ostrowi Mazowieckiej	000000	Liceum ogólnokształcące	62	14	60	22%
		000000	profilowane	85	34	79	40%
5.	Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Małkini Górnej	000000	Liceum ogólnokształcące	0	0	21	-

Zasadnicze szkoły zawodowe

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	6 : 5 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zespół Szkół Nr 1 w Ostrowi Mazowieckiej	723105	Mechanik pojazdów samochodowych	19	2	45	10%
		514190	Fryzjer	0	0	0	-
		512202	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	0	0	-
2.	Zespół Szkół CKP w Starym Lubiejewie	512202	Kucharz małej gastronomii	34	12	30	35%
		723105	Mechanik pojazdów samochodowych	25	3	0	12%
3.	Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Małkini Górnej	723105	Mechanik pojazdów samochodowych	22	2	13	9%
		512202	Kucharz małej gastronomii	22	2	36	9%

Policealna Szkoła Urody „VIP”

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	6 : 5 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Policealna Szkoła Urody „VIP” w Ostrowi Mazowieckiej	514102	Technik usług fryzjerskich	0	0	34	-

Społeczna Szkoła Muzyczna I stopnia

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	6 : 5 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2.	Społeczna Szkoła Muzyczna I stopnia w Ostrowi Mazowieckiej	347302	Muzyk	2	0	5	-

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	6 : 5 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Ostrowi Mazowieckiej	741201	cukiernik	1	0	1	-
		741203	piekarz	2	0	2	-

III. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie ostrowskim w latach 2008 i 2009

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	4 : 3 w %
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Wykształcenie średnie zawodowe i ogólnokształcące/profilowane					
311502	Technik mechanik	104	12	91	11%
311401	Technik elektronik	25	3	20	12%
311204	Technik budownictwa	20	6	15	30%
311302	Technik elektryk	18	6	14	33%
341902	Technik ekonomista	51	18	54	35%
341501	Technik handlowiec	19	8	0	42%
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	21	3	21	14%
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	89	18	88	20%
341903	Technik agrobiznesu	17	6	12	35%
341404	Technik hotelarstwa	48	7	47	14%

321202	Technik architektury krajobrazu	0	0	0	-
311206	Technik drogownictwa	0	0	0	-
000000	Liceum ogólnokształcące/ profilowane	541	130	557	24%
342205	Technik logistyk	0	0	0	-
312102	Technik informatyk	0	0	0	-
321207	Technik rolnik	21	0	9	-
341401	Technik obsługi turystycznej	0	0	0	-
514102	Technik usług fryzjerskich	0	0	34	-
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
723105	Mechanik pojazdów samochodowych	66	7	58	10%
512202	Kucharz małej gastronomii	56	14	66	25%
512202	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	0	0	-
347302	Muzyk	2	0	5	-
741201	Piekarz	2	0	2	-
741203	Cukiernik	1	0	1	-
514102	Fryzjer	0	0	0	-

Prognozy dla powiatu ostrowskiego na 2009 rok wskazują, że największa liczba absolwentów będzie miała wykształcenie średnie ogólnokształcące/profilowane (tj: 557 osób - 51,3% ogółu). Będzie to o 16 osób więcej niż w roku 2008. Przewiduje się też, że o 28 osób mniej niż w roku 2008 otrzyma wykształcenie średnie zawodowe – tj: 405 osób – 37,3% ogółu. Z kolei o 5 osób więcej legitymowało się będzie wykształceniem zasadniczym zawodowym tj: 132 osoby – 12,2% ogółu.

Wśród osób kończących szkoły średnie zawodowe najwięcej absolwentów uzyskało w 2008 i uzyska w 2009r. tytuł technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego. Jednocześnie są to zawody pośród których obserwowana jest stosunkowo niewielkie bezrobocie, jeśli chodzi o bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP w końcu 2008 roku (odpowiednio 11% - technik mechanik i 20% - technik żywienia i gospodarstwa domowego).

Wzrosnie natomiast w 2009r., w stosunku do roku 2008r., przewidywana liczba absolwentów legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym/profilowanym. W tej grupie osób w 2008r. PUP zanotował co prawda aż 130-osobową grupę zarejestrowanych absolwentów, jednak w stosunku do liczby absolwentów kończących szkoły stanowi to tylko 24%.

Ponadto zasadnicze szkoły zawodowe ukończy w 2009 roku: 66 kucharzy małej gastronomii 6,1% ogółu (tj: o 10 osób więcej niż w roku 2008) oraz 58 mechaników pojazdów samochodowych 5,3% ogółu (tj: o 8 osób mniej niż w 2008r.). Analiza zasadniczych szkół zawodowych pozwala również zauważyć, że zarówno w 2008r., jak i najprawdopodobniej w 2009 roku szkoły zawodowe nie będą miały absolwentów w zawodzie fryzjer, absolwentów w tym zawodzie przewiduje natomiast Policealna Szkoła Urody „VIP” zamierzająca kształcić w zawodzie technik usług fryzjerskich.

Z powyższej tabeli wynika także, że w porównaniu do lat ubiegłych szkoły średnie z terenu powiatu ostrowskiego nie wypuszczą w 2009 roku absolwentów na rynek pracy w takich kierunkach jak: technik handlowiec, technik architektury krajobrazu, technik drogownictwa, technik logistyk, technik informatyk oraz technik obsługi turystycznej.

IV. Wnioski

Analiza liczby absolwentów w porównaniu z ogólną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy pozwala zidentyfikować zawody najbardziej zagrożone bezrobociem. Wśród tej młodej grupy osób (absolwentów) wchodzących na rynek pracy można zauważyć, że zawody wykazujące najwyższe wartości w rubryce Bezrobotni absolwenci ... (4) najbardziej zagrożone bezrobociem są: technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, osoby posiadające wykształcenie ogólnokształcące/profilowane, kucharz małej gastronomii. Porównując te zawody z I częścią (diagnostyczną) monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2008 rok daje się zauważyć, że najczęściej rejestrowali się jako bezrobotni absolwenci w zawodach technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, kucharz małej gastronomii. Jednocześnie spośród tych zawodów – jak wynika z części I – diagnostycznej monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, technik ekonomista nie został ujęty w zawodach deficytowych i nadwyżkowych, pomimo, że duża ilość absolwentów kończących szkołę w tym kierunku, bo aż 35% zarejestrowało się jako bezrobotni. Spowodowane jest to najprawdopodobniej charakterem pracy w tym zawodzie tj. wykonywaniem prac administracyjno-biurowych, gdzie jednocześnie w każdym roku, największa ilość absolwentów kierowana jest na staże oraz na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w kierunkach administracyjno-biurowych. Z analiz PUP wynika, że w 2008r. 61,5% z ogółu staży oraz przygotowań zawodowych w miejscu pracy zorganizowano na stanowiskach pracownik biurowy i przedstawiciel handlowy, na które najczęściej kierowani byli technicy ekonomiści. W odniesieniu do absolwentów kończących szkołę w 2008r. tj: 51 osób, ilość rejestrujących się absolwentów w zawodzie technik ekonomista nie stanowi jednak dużej wartości tj: 18 osób. Zapewne także z tego względu absolwenci – technicy ekonomiści, bardzo często znajdują się w rankingu zawodów deficytowych.

Na uwagę zasługuje fakt, że zawód kucharz małej gastronomii w wyniku przeprowadzonych analiz okazuje się zawodem nadwyżkowym, a w dalszym ciągu przewiduje się kształcenie, a nawet zwiększenie przewidywanej ilości absolwentów w tym zawodzie w 2009r. Z analizy wynika, że zawód mechanik pojazdów samochodowych, który według I części raportu znalazł się wśród zawodów nadwyżkowych nie generuje dużego poziomu bezrobocia. W końcu 2008r. bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w zawodzie technik mechanik było 12 osób na 104 absolwentów tj: 11% i tylko 7 posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe w tym kierunku na 66 absolwentów tj: 10%.

Jak daje się zauważyć większość absolwentów często zasila rynek pracy w zawodach nadwyżkowych. Z analizy wynika, że należą do nich: osoby bez kwalifikacji zawodowych, technicy mechanicy, technicy budownictwa, technicy drogownictwa, technicy informatycy, technicy usług fryzjerskich, kucharze małej gastronomii, monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, cukiernicy oraz fryzjerzy oznacza to, że kształcą się w kierunkach, na które podaż przewyższa popyt. Duże trudności ze znalezieniem pracy mają też osoby nie posiadające potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych, w niniejszym raporcie są to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym/profilowanym stanowią 24% ogółu. Nie jest to dobrym zjawiskiem na rynku pracy ponieważ oczekiwania pracodawców w stosunku do nowozatrudnionych pracowników są wysokie. Pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji jakie powinien spełniać przyszły kandydat do zatrudnienia. Najczęściej oczekują aby kandydat potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i żeby wykazywał się takimi cechami osobowości jak: zdolność do samodzielnego działania, dyspozycyjność, operatywność i innowacyjność. Dlatego absolwenci szkół już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę nie tylko zawodową, ale również na temat rynku pracy i jego wymogów.

Jeśli chodzi o absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu ostrowskiego w 2008 roku, największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu, legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym i profilowanym, które prawdopodobnie będą w przyszłości kontynuowały naukę na poziomie akademickim. Część z nich zdobędzie zawód poprzez dalszą naukę, jednak nie wszyscy – część pozostanie przy nabytym już wykształceniu średnim. Obie te opisane sytuacje niosą ze sobą zagrożenia m.in.: zwykle mogą wykonywać jedynie pracę, która nie wymaga konkretnych kwalifikacji zawodowych, co czyni ich potencjalnymi pracownikami przy pracach prostych. Praca tak często nie zaspakaja ich ambicji, co powoduje dużą rotację na stanowiskach pracy, podejmowanie pracy nierejestrowanej, potrzebę korzystania ze wsparcia opieki społecznej oraz brak satysfakcji z życia zawodowego i utratę motywacji do poszukiwania pracy. Również uwagę należy zwrócić na fakt zmniejszenia się zainteresowania szkołami zawodowymi.

Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej, może proponować absolwentom formy aktywizacji zawodowej przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stara się więc w jak największym stopniu trafnie stosować je do absolwentów

z różnymi zawodami. Najbardziej popularną na rynku pracy formą aktywizacji tych młodych ludzi są staże i tą formą objętych jest najwięcej absolwentów. Ponadto absolwenci aktywizowani są poprzez jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, szkolenia, udział w zajęciach Klubu Pracy, gdzie poznają techniki aktywnego poszukiwania pracy. Oferowane są im także oferty pracy niesubsydiowanej. Osoby mające trudności z rozpoznaniem własnych oczekiwań zawodowych oraz ich dostosowaniem do potrzeb rynku, korzystają z usług poradnictwa zawodowego. Stosowana jest także forma zachęty co do kontynuowania dalszej nauki i zdobywania dalszych umiejętności zawodowych, poprzez wypłaty stypendium za podejmowanie dalszego kształcenia.

Jednakże zjawisko bezrobocia wśród absolwentów jest tematyką dość skomplikowaną, ze względu na to, że uzależnione jest od wielu czynników m.in.:

- ✓ Kierunków kształcenia, które należałoby ustalać w skali nie tylko powiatu, ale i województwa, a nawet kraju,
- ✓ Koniunktury społeczno-gospodarczej w kraju, a nawet na świecie,
- ✓ Mobilności w poszukiwaniu szkół i zdobyciu zawodu, który byłby najbardziej odpowiedni na terenie zamieszkania,
- ✓ Kształcenia ustawicznego (przez całe życie).

Sporządziła:

tel. (0-29) 745-33-93

Marta Sz wajkowska

Akceptuję:

Dyrektor

**Powiatowego Urzędu Pracy
w Ostrowi Mazowieckiej
mgr Barbara Grabowska**